

Izhaja vsak **torek** in **petek** v tednu ob 11. uro predpoludne za mesto ter ob 3. uro popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom posljana do konca decembra I gl. **20 kr.**

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jelgersitz v Nunskih ulicah po **5 kr.**

Uredništvo in upravnost se nahaja v „**Narodni tiskarna**“, ulica Vetturini, h. št. 9.

Dopise, oglase in naročnino spremišča „**Narodna tiskarna**“.

Oglas se računi po pettir-vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 7 kr., ako se tiskajo 2-krat po 6 kr., ako se tiskajo 3-krat po 5 kr. Ako se večkrat tiskajo, računi se po pogodbji.

GORICA

(Večerne izdanje.)

izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič

Tisk „**Narodna tiskarna**“ (odgov. J. Marušič).

Zaupnica.

Staršinstvo krediske občine je v svojej seji dne 26. novembra t. l. sklenilo izreči za upnico visokorodnemu g. grofu Alfredu Goroniniju, državnemu in deželnemu poslancu.

Vsled tega podpisano staršinstvo občine izreče njegov odstop iz omenjenih zastopstev in neosnovane napade na njegovo osebo ter ga prosi, da bi blagevolil isti še nadatje ostati državni in deželnemu poslanec goriških Slovencev.

Županstvo v Kredu,

2. decembra 1899.

Župan: Miha Snak.

Benko Franc; Volarič Ivan; Menič Andrej in Uršič Anton, podžupani; Menič Ivan, Bratina Ivan; Hrast Andrej, Kramar Jožef, Koren Anton in Benko Jožef, staršine.

Kako povzdigniti kmetijstvo?

III.

V drugem članku smo povdarjali važnost kmetijskega društva sploh in njegovega razmerja do slovenskih delov naše dežele.

Že zadnjič omenjeno poročilo o delovanju in razmerah kmetijskega društva do slovenskega prebivalstva omenja tudi razmerje slovenskega prebivalstva do društva ter trdi:

Če jemljemo v poštev, kako neznatno je zastopano slovensko prebivalstvo naše dežele v kmetijskem društvu, moramo celo priznati, da je ono tudi v svojem poslovanju v vsakem oziru pravično. V svojem uradu ima sposobnega slovenskega uradnika in vse, karkoli ono javi v interesu cele dežele, javi v obeh deželnih jezikih; se slovenskimi županstvi in strankami pa občuje vedno v njih materinščini: za malo peščico slovenskih društenikov izdaje posebno slovensko glasilo, katero stane več, nego znašajo njihove letnine. Res je, da se pri občnih zborih in odborovih sejah govori navadno le italijansko: jeli pa to drugače mogoče pri sedanjih razmerah, ko se v zborih med znamenito številom zavednih italijanskih društenikov le

slučajno zgubi par Slovencev in ko sta v odborovih sejah, kadar so polnoštivlno obiskane, med Italijani samo dva Slovenci, katera se tem lažje vdasta italijanski obraznavi, ker znata jezik, v katerem se govorii ker jima mora biti za to, da v složnem sporazumljenu se svojimi tovariši sodelujeta v dosegu društvenih, deželnim gmočnim koristim posvečenih namenov. Sicer pa ni po pravilih nikomur zabranjeno govoriti v drugem jeziku in dobro se še spominjamo izrednih občnih zborov v Tolminu in v Rihemberku, kjer se je vse razpravljalo v slovenščini.

Pravica govoriti v našem jeziku je po tem takem zagotovljena in se nikomur ne krati in le na knjetovalcih in priateljih kmetijstva naše narodnosti je ležeče, da se bo izvajala v oljšnejši meri. Naj pristopijo, pa dosežejo, kar želj. Sicer pa kmetijsko društvo, naj je sestavljeno kakor si bider, mora vedno zvesto ostati svojemu programu, svojim namenom in zato se mora skrbno ogibati vsacega politikovanja, prav posebno pa na rodnih prepričnostih, po katerih bi kmalu zgubilo ves svoj upliv in vso svojo veljavno ter bi začelo hirati in propadati.

Nekateri menijo, da je slovenska stran tudi zato tako revno zastopana v društvu, ker je po pravilih ustanovljena letnina 4 gl. preveč loka. Na naši strani, pravijo, je posestvo razkosano večinoma v majhna posestva in le malo je tacih posestnikov, kateri bi v sedanjih ludih časih, ko jih skoro zaporedoma tarejo slabe letine in ko je posestvo pri vsem tem silno obloženo z mnogovrstnimi davki in dokladami, lanko odrajtovali po 4 gl. na leto. Nekoliko resnice je v tem in dobro bi bilo, da bi se letnina znižala in društvo bi jo morda tudi znižalo, ako bi moglo računati na to, da pristopi potem primerno večje število zanesljivih društvenikov, kateri bi trajno ostali in redno opravljali svoje društvene dolžnosti. A dokler nima nobenega poročila, nobene gotovosti, da bi se z večjim številom manjših doneškov dopolnilo, kar bi odpadlo po znižani letnini, tako dolgo mora ostati pri sedanji letnini, na kateri se leto za letom nabira vendar toliko dohodka, da je društveno finančno

stanje zadost ugodno, da stroške zalaga in še kaj dodaje državnim in deželnim podporam za občne kmetijske namene.

Akoravno pa niso ekonomične razmere naših posestnikov v obče cvetoče, menimo vendar, da revščina še niti tako splošna, da bi se ne moglo v vsakem okraju najti vsaj po 15 takih mož, katerim bi ne bilo sila težavno zrtvovati vsake 3 mesece po eden goldinar, ali vsako leto po 4 gl. kot član kmetijskega društva, da bi imel potem vsaki izmed naših okrajev vsaj po ednega svojega zastopnika v glavnem društvenem odboru. In na vse zadnje, če bi se res ne našlo toliko za čast slovenske strani in za napredek in razvoj kmetijstva vnetih mož, mari bi ne mogle v to svrhu pomoći premožnejše občine, mi menimo tako, da bi vsako staršinstvo odbalo po ednega ali dva razumna kmetovalca iz svoje občine ter jim iz občinske blagajnice plačevalo letnino. Saj to ne bi koristilo osebno odbranim možem, ampak posredno celim okrajem, kateri bi si na ta način zagotovili dostojno zastopstvo v glavnem odboru kmetijskega društva.

To bi se lahko izvedlo brez velikih žrtev in občno korist. A častnejše bi bilo vsekakor za naše zavedne, premožnejše posestnike, ako bi sami premogli malo trošek ter se vpisali v društvo in če bi potem še občine kaj ukrenile na našem zmislu in po našem nasvetu, tem bolje: društvo bi se brže namnožilo, postavilo bi se na še ugodnejše stališče in ker bi bile vse deželne strani dostojno zastopane, bilo bi društvo pravi, živi izraz našega kmetijstva. Toda, kdor se oglaši za vstop, naj bo mož, naj se po svojih močeh udeležuje društvenega delovanja in naj redno plačuje svoje doneške.

Le takih udov ne, kateri enkrat pridejo k zboru in enkrat plačajo letnino, dokler so malo ogreti za društvo, potem pa, ko se ohlade, odlašajo, dokler jih odbor po pravilih ne izključi.

V tem oziru se še otočno spominjam, kako se je bilo društvo pred leti po umetni agitaciji z udi od naše strani napolnilo, da so imeli vsi okraji ne samo po enega, ampak nekateri po dva in po več zastop-

mrtve“. — Mrtvo in — parada! In, zdaj svet tako hoče in posebno judje, ki vodijo take naprave — in ti, ti vedo, kaj se tiče. Poleg voza so šli služe iste družbe; bila je porta pri porti, stopali so kakor na plesu in nesli plamenice (baklje). Za vozom sta peljali dve gospipi kake tri leta staro deklico. Bili sta črno oblečeni in prifiskali bele rute k ustnemu. Dekletce je korakalo ošabno v novi obleki in gledalo začudeno tetka, zakaj tejočejo? Za njimi sta stopala dva gospoda z blizu šestletnim dečkom. Ubožec je jokal, čudo, da mu ni srce počilo. Potem je šla dolga vrsta gospodov in gospa. Govorili so mojsaboj kakor na sprehodu. O molitvi niti govora. Šamo starci, črno oblečeni starec, ki je šel ob strani, je molil jecljajočim glasom rožni venec.

O, to je bil krasen pogreb!

„Ali koga pa so pogrebal?“

Na pokopališču so bili že dokončani obredi. Vsak je vrgel še pest zemlje v odprt grob in potem so sedli v kočje — kdor jo je imel — ter se peljali domov: a kdor je ni imel, je šel peš.

Sestri gospoda notarja sta se peljali z otrokom v zapuščeno stanovanje. Jedna je imela soproga lekarnika, a druga okrajnega uradnika. Lekarja je bil postavljal rajni za oskrbnika otrokom. V oporoki je prosil rajni svoji sestri: naj skrbita za otroka in ju izrediti po materino. Za izrejo je sporočil vsakoletnje obresti vrednostnih papirjev, katerih je bilo za 20.000 gl.

Ko so bili prišli gospipi in njihova soproga do notarjevega stanovanja, oddahnili so se od žalosti in tolili (tolazili) so otroka se slaščicami. Na to začne skrbnik lekar: „A kaj bode pa s tema otrokom? Kdo ju vzame?“

„Kdo drugi nego mi?“ reče njegova soproga. „Ti si skrbnik, jaz starša sestra. — Seveda ni lahko izrejati ptuje otroke, že radi teh ljudskih jezikov — ali kaj pomaga? Nekjaj se mora žrtvovati.“

„Žrtvovanja ne zabreva nikdo od tebe“, reče trpko mlajša sestra, gospa adjunktova. „Jaz si vzamem otroka v oskr-

nikov; a koliko časa je to trjelo? Nekateri slaboučeni novinci, ki so menili, da društvo razsiplje iz polnega rokava gmočne podpore med svoje člane, da jim brezpogojno podeljuje plemenske živali, sadna drevesa, semena itd., pa da nič ne zahteva, da nobenih doneškov ne pobira, odstopili so, kaj ko jih je društveni urad streznil s terjatvijo prve letnine: ostali so za njimi odpadli drug za drugim, dokler se je število naših skrčilo do današnje peščice. Tako maločastno ne želimo, da bi se kedaj namožilo naše društvo.

V obče moramo obžalovati priznati, da se naši kmetovalci zelo mlačno vedejo nasproti kmetijskemu društvu in da se le takrat zanimajo za nje, kadar je čas uživati sad njegovega delovanja in prizadevanja, kadar društvo deli plemenske bike in junice, kadar podeljuje darila za najboljšo živino, kadar razpisuje podpore za razne kmetijske namene itd. Prej in pozneje je ne pozna. In to ni prav in bi se moral spremeniti.

V nekaterih okrajih snujejo županske shode in se na njih razpravljajo važna, v občno korist segajoča vprašanja. Mari bi ne bilo umestno, da bi pri takih prilikah v prav resen pretres vzeli tudi vse to, kar smo v tem članku razložili o našem kmetijskem društvu in da bi preudarili in sklenili, kaj bi bilo storiti, da bodo tudi naši okraji dostojno zastopani v društvu in dosledno v njegovem glavnem odboru, pa da bo vsakokraj imel pod vodstvom razumega, za stvar unetega načelnika svojo kmetijsko podružnico ali oddelek?

Tudi vinorejska in sadarska društva, mlekarske in sirarske družbe in zavarovalnice zagojejo živino bi morala za to skrbeti, da bi bila zastopana po katerem svojem članu v kmetijskem društvu. In naših velenih posestnikov bi pač ne smelo manjkati v društvu, katero pospešuje njih glavljitev interes!

Složno, čvrsto sodelovanje vseh, kateri premorejo in imajo ljubezen in razum za stvar, nam pridobi in zagotovi spoštovanje sodeželanov, veljavno v merodajnih krogih in bode nam in naši skupni domovini v občno, veliko korist.

bovanje — meni to ne bo nobena žrtev — to storim iz ljubezni“.

„A za dober denar!“ zasmeje se zlobno lekarnikova soproga. „Poznam tvoje plemenito srce!“

Mož jo pogleda svarilno.

„Nič ne glej tako na me! Jaz sem starša, lahko jej to povem. Ko bi ne bilo denarja, ne prepirala bi se za otroka“.

„Ti se trgaš. Jaz ne!“ odseče gospa adjunktova besedo.

„Tiho, Lori!“ veli gosp. adjunkt ženi, primši jo za roko. Po tem pristopi k lekarju in reče vihajoč si brki se zamolklim glasom: „Gospod svak, saj smo možje — ne bomo se prepirali“.

„Na vsakega otroka pride na leto okoli 600 gl. To je lep denar! Ali me umeješ?“ Pri tem pomežkne z očesom. „Torej si razmemmo vsak jednega otroka! — Mislim, da si me razumela!“

„O, da, prav dobro!“ poroga se gospa lekarjeva. „Ali iz tega oblaka ne bo dežja! Otroka si vzameva midva — pa mir besedij!“

„Potem odpustite, milostna gospa“, prikoni se jej gospod adjunkt, „če zatožim g. soproga, da kot skrbnik uživa korist iz svojega stanu“.

Štirje pogrebi.

Češki spisal V. Kosmák.

—♦—♦—♦

III.

Veličasten sprevod se je pomikal po glavnem mestu. Najprej je stopal drobnih, odmerjenih korakov godbeni zbor sive svetlimi instrumenti in belimi šopki na klobuku. Godli so divno pogrebno koračnico (marš) Beethovna, da se je kar srec krčilo. Za njimi so šli trije pevci. Peli so v pre sledkih nekako leno kakor skozi nos: „misere“. Potem je šlo pet duhovnikov v novi baršunasti obleki. In potem je prišlo še le najlepše. Štiri vranci so peljali s težkimi koraki krasen voz, na kojem je ležala rakev, pokrita s kupom vencev. Vranci so bili sicer že starci in hromi na vseh nogah, ali vendar so bili nacifrani kakor kaki glumači (komedijski). Na sebi so imeli črne, se zlatimi „portami“ olepsane odeje, visoke, črne šopke, krasne, kakor bi bili iz novega perja. Marsikaka gospica ne nosi lepih na klobuku. Na konjih sta sedela dva služabnika družbe, ki je napravila kupcijo s pogrebni slavnostimi. Ta si je dala naslov: „Entreprise des pompes funebres“, t. j. kakor bi reklo: „Zavod parad za

Popravki Italijanov k Spinčičevem govoru.

Poslanec Zanetti:

Visoka zbornica! Jaz obzalujem iz vsega srca, da moram danes poprijeti besedo, da popravim nekatera izvajanja visokospoštevanega gospoda tovariša Spinčiča. Čital sem njegov govor in tam sem našel tudi nastopni odstavek: „Na Primorskem se v cerkvah nameščajo le Italijani“. To mesto je povsem krivo in neresnično in jaz popravljam stvarno, da temu ni tako. Jaz sicer ne poznam prav natančno vseh škofov Primorja, ali goriško škoftijo poznam prav natančno in tu moram reči na podlagi uradnega šematizma, status personalis, da v Gorici ni tako, da bi se le Italijani nameščali. V našem metropolitanskem kapitiju je 7 kanonikov, mej temi so 1 Nemec, 2 Italijana in 4 Slovenci. (Čujte! Čujte!) Mej 5 častnimi korariji so 3 Slovenci, 1 Čeh in 1 Italijan. Mej 7 profesorji osrednjega semeniča v Gorici, kjer se vzgajajo vsi duhovniki Primorske, je jeden sam Italijan in 6 Slovencev. (Čujte!) Mej 4 župniki mesta goriškega — tu imam uradno knjigo. . . . (Posl. dr. Brzorad: Ali stoji tam „Slovenci“ v uradni knjigi?) jaz vam potem prepustim knjigo na razpolago — so 3 Slovenci in en sam Italijan, in tudi ta zna prav dobro slovenski, tako, da propoveduje tudi slovenski, vsakih 14 dni ima slovensko propoved za slovensko manjšino svoje župnije. Tako v mestu; na deželi so navadno, z malimi izjemami, duhovniki tiste narodnosti, kateri pripada ljudstvo.

Gospod poslanec Spinčič je rekel nadalje, da je navedel imena. On ni navel nikakega imena, jaz ne najdem nikakega imena.

Nadalje govori o nameščanju duhovnikov, ki niso veči jezik. Popravljam stvarno, da to ni res. Kakor sem rekel po prej, so vsi, ki so nameščeni, veči jeziku.

Potem je rekel dalje: Istra in vse Primorje se italijanizuje po cerkvi. In jaz se omejujem na cerkev, in puščam vse druge stvari na strani, on je torej trdil Istra in vse Primorje se italijančita po cerkvi. Jaz trdim tu in protestujem v imenu vse italijanske dukovščine Primorja, da nikdar in nikoli nismo cerkve ponižali v narodna in politička rogoviljenja. (Živahnih polhval). Prosim tu, da se navede le jedno samo dejstvo! S tem sklepam svoje stvarne popravke. (Polhvala).

Posl. Verzegnassi je menil: Jaz sem, visokospoštevan gospodje, zato smatral potrebnim, da se oglasim za besedo, ker se je spoštovan predgovornik omejil na to, da se je dotaknil duhovskih zavodov in številna nameščenih kanonikov in župnikov. Jaz sicer nočem omenjati vseh, po gosp. Spinčiču navedenih trditv, ampak se hočem od svoje strani omejiti samo na razmere v grofiji goriški in gradiščanski. Gospod poslanec Spinčič meni, da prebivalstvo v Gorici . . . (Posl. Udržal: On je govoril o Primorju) — jaz govorim samo o grofiji goriški, on pa se je dotaknil Primorja, h kateremu spadata tako Trst kakor Istra; no, jaz ne poznam razmer v Istri in Trstu tako natančno, da bi mogel poskušati govoriti o istih kar tako, jaz govorim samo o grofiji goriški, ker po lastnem opazovanju, lastnem spoznanju in skrnjini natančno poznam takmožnje razmere.

Gospod poslanec Spinčič je torej trdil, da se toliko v šoli, kolikor na sodiščih, in sosebno o ljudskem štetju postopa le na korist Italijanov.

Kar se dostaja ljudskega štetja, ni res, da oblasti postopajo tako, kakor je on priporovedoval.

Popisovalne pole se razdeljujejo mej družine in je istim dano na svobodo, da

Lekar je zbledel „Antonija“, reče, „nikar se ne prenagli. Gospod svak ima prav! — Razdelimo si otroka“.

„Ali si zblaznil, da.....!“

„Toma, nikakih scen (prizorov)! Rekel sem. Poznaš me! Starša si, izvoli si: dečka ali deklico?“

Gospa lekarjeva je poznala svojega soproga in ni se prepirala dalje, da si se jej je jezik kar tresel. Prime dečka za roko: „Ker že ni drugače, tedaj pa vzamem dečka. Rudolf, pojdi!“

„Jaz ne grem od Avrelke!“ se je branil deček.

„Tebe nobeden nič ne vpraša“, karala ga je tetka. „Saj sta lahko vsak dan skupaj. Zdaj pridi k nam, tam boš doma. Priporočam se. Mož, zapri vse dobro, da se nič ne izgubi in pridi kmalu domov. „In porinila je dečka skozi duri ter odšla.“

Ko je videla Avrelka, da so odpeljali brata, jela je plakati, bežala je k durim in tolka s pestmi po njih: Rudolf, Rudolf, Avrelka za teboj!“

Adjunktova jo je vzela v naročje in jo lolila sé slaščicami.

Ubogi siroti!

Ali kaj! saj imata dovolj denarja in sta pri tetkah!

(Dalje pride).

sami zapišejo v polo svoj občevalni jezik: Ako se je tu kdo utikal vmes, je bilo to le družba izvestnih slovanskih gospodov, ki so hodili od družine do družine in so tudi pregorili nekatere družine, da so v njih zmislu izpolnili svoje pole. To je gotova stvar. Kar se dostaje sodišč, je istotako neutajljivo dejstvo, da se v zadnjem času v Gorici nameščajo skoraj izključno slovenski uradniki, in da se v pravdah, ki so se pričele z italijansko tožbo, ne vsikdar, ali vendar pogosto, razprava vrši v slovenskem jeziku.

Z uradniki, ki znajo le, ali znajo izvrstno italijanski, govore novi uradniki — prav zato, ker so Slovenci — le slovenski, in to celo v navzočnosti italijanskih strank.

Tudi na ženskem učiteljsku so nameščeni učitelji, večinoma Slovenci.

Da so omogočili vsprejem večega števila Slovank, ti profesorji nimajo svojih sej ukupno z drugimi profesorji, ki so Nemci ali Italijani, ampak posebne seje, v katerih postopajo tako, da se Slovanke vsprejemajo v večem obsegu, ne morda vsele tega, ker so porojene v grofiji goriški, ampak, ker jih v slučajih, ko so v manjšini, kljčijo iz drugih slovanskih pokrajin v Gorico.

To je dejstvo, in gospod poslanec Spinčič, ki je bil nameščen tam, bi moral kaj vedeti o tem. (Veselost.)

Gospoda moja! Italijani ne grelo za tem, da bi raznarodovali Slovane, ampak Slovani bi hoteli Italijane raznaroditi: oni postopajo sedaj tako, da celo v uradnih objavah slovanijo italijanska imena. (Oporekanje.) Vam hočem čitati to. Tu imamo knjigo, kateri naslov „Geschäftsvertheilung bei den Bezirksgerichten im Sprengel des k. k. küstenländischen Oberlandesgerichtes für das Jahr 1899“. Tu so imena navedena nemški, italijanski in slovenski. Slovanijo se imena krajev, v katerih biva izključno italijansko prebivalstvo in ki so bili stoletja vedno italijanski. Tako je čitati na strani 19 „k. k. Bezirksgericht Cervignano“. Tu so v nemški rubriki navedene občine Campolongo, Cervignano, Fiumicello z njih italijanskimi imeni.

V slovanski rubriki pa ne vidimo več „Campolongo“, ampak „dolgopoljski“ (Poslanec dr. Laginja: Popolnoma prav!), ne, Campolongo ostaja Campolongo; namesto Fiumicello Nemci ne pravijo „Flüsschen“... (Klic: Ker niso naseljeni tam; — Mejklcici), ali Slovani ga imenujejo rečiški, da-si niso naseljeni tam.

Predsednik (posezaje vmes): Prosim, da bi le popravljali stvarno in ne govorili obširno.

Posl. Verzegnassi (nadaljevaje): To dokazuje, da — ako je bilo neopravičenih pridobitev — se je zgodilo tako le o d strani Slovencev in ne od strani Italijanov.

Za danes, gospodje moji, se hočem omejiti na ta dejstva, morda bom drugikrat v stanu še kaj več navesti.

(Dalje pride.)

Dopisi.

V Gorici, dne 5. dec. 1899. (Izv. dop.) Preč. gospodu dr. Jos. Pavlici si dovoljujemo podati nekoliko opazk na njegov govor pri občenem zboru „Slovenskega podpornega delavskega društva“.

Vsaka stvar ima svojo solčno in senčno stran; oziroma vsaka stranka ima nekaj dobrega in nekaj slabega. Zato pa ima tudi vsaka stranka privržence in nasprotnike. Kdor pozna stranko le od dobre strani, je navadno njen odločen ali straten priverženec; če pa jo pozna le od slabe strani, je navadno njen odločen ali straten nasprotnik. Kaj je bolj poštenega, nego da pri vsaki stranki hvatalmo, kar je dobrega, in grajamo, kar je slabega! Mi smo vedno za to, da je vsak — oziroma vsaka stranka nekaj, a vse nobeden! Vsakega poštenjaka nazori naj se uvažujejo; odločuje naj pa večina, in manjšina naj se ji udaja, da se izogibljemo narodne anarhije.

Socijalni organizaciji mi nismo nasprotjni, marveč visoko čislamo oba gospoda doktorja Pavlici, da sta se je oprijela, ker je potrebna in je manjkalo organizatorskih moći za njo. A način, kakor se je gosp. dr. Pavlica v svojem govoru izrazil, ni pravi, ker je prenapet in mora počiti!

Treba je nekoliko pomisli, kaj more priti iz tega, ako se neizobraženemu ljudstvu, delovskemu in kmečkemu stanu v enomer ubija v glavo, kako zaničevano, zatirano in nesrečno je na korist drugih stanov; da drugi vživajo, kar njima tiče itd. —? Mi mislimo, da je to zelo nevarna igra, katera znači nekako podpihanje nižjih stanov proti višjim. To ni praktično, še manj pa plemenito, da se nižjim, nerazodoljnim stanovom ubija v glavo nezadovoljnost do svojega stanu, na katerega so naravnno navezani. Nezadovoljnost človeka le še bolj onesreči.

Sicer pa vemo, da gre vsem stanovom gmotno precej trdo, ker so preveč razvjeni in premalo varčni. Da pa bi morali vsi stanovni enako živeti in imeti, more si domišljavati le kak prenapet socijalist.

Nikar ne spravljajmo ljudstva do nesrečnega obupa, v katerem bi zgubilo glavo;

* Svoje mnenje o dotičnem govoru smo izrazili že v zadnji številki. — Ured.

ampak poučujmo ga previdno — da kdor je razumen, pošten, delaven in varčen — mu ne manjka kruha; izvzemši, če je nešrečen. Naši delavski stanovi imajo tudi svojo veliko senčno stran, o katr ri ne smemo dalje molčati. Tisto naše ubogo delavsko ljudstvo, katero samo misti in se mu še v glavo ubija, da so le drugi vzrok njegove beda, izda v naši državi vsako leto več sto milijonov goldinarjev za prav nepotrjene reči: za tabak, za loterijo, za kavo, žganje, igre, kratke čase in plese, proti katerim še nismo čitali, da bi bil gospod dr. Pavlica kedaj govoril itd. To naj se delavskim stanovom pošteno pojasnjuje: ne pa, da drugi stanovi od njihovih žuljev žive, ko mora vendar vsak po svojem stanu kruh zaslužiti.

Če pa krščeni in nekrščeni židje pridejo do nezaščitenega premičenja, uzrok so tisti sami, kateri jim ga znesajo. Take vidimo tudi v Gorici, ki imajo polna usta besedi proti židem, ke kar pa kaj potrebujete, najrajsi kupijo pri židu.

Gledate konsumnih društev, h katerim ne pristečamo kmetijskih zadrug, je naše prepirčanje, da so za Goriško, posebno pa za Gorico velika nesmisel. Delavci bi pri tej težko kaj ceneje dobivali blago nego ga dobivajo zdaj pri slovenskih trgovceh, ker konkurenca je tukaj najskrajnejša in postrežba solidna. Kdor bi delal za ustavitev konsumnih društev, ta ne pozna ne naših trgovskih ne narodnih razmer ali pa je le prisstranski rodoljub.

Pomisli je treba, kje bi dobivalo toliko naših delavcev zaslužek, da bi potem mogli, če tudi še tako ceno kupovati pri konsumnih društvih, ako bi se vsa trgovina združila v malo število podjetij. Neverjetno je, da bi konsumna društva dajala vsem delavcem zaslužka. Potem pa, ker bi se gotovo tudi narodnosti v mestu ločile, moral bi ne le nekoliko naših trgovcev, ampak tudi večina naših mestnih delavcev iti s trebuhom za kruhom po svetu.

Kar bi si Slovenci s konsumnimi društvami v Gorici narodnostno škodovali glede glasov za razne volitve, povemo le to, da pravi katoliški socialisti na narodnost malo dajo.

Z dežele. (Izv. dop.) Gosp. urednik! Jaz bi se pod to klobasarijo podpisal „Sočanski“, a bi „Soča“ potem brž ponatisnila vse od besede do besede in nazadnje še vse strašno pohvalila in mene kot vzorcev človeka in moža do svetih zvezd povzdignila. Da bi se podpisal samo „bandar“, tudi ne gre, čeprav sva z Drejcem včasih „bandala“. — No, že vem kako se bon podpisal: Ime je dim! Vendar „Burja“ ne ugaja nekomu. „Sočanski“, to lepo po nečem diši . . . Ob izgovoru ali pogledu na takto ime, se tudi na prejšnje čase pozabi. Nič ne dé, če je prej burja donašala glasove: „Razbremenite kmeta, pomagajte učiteljstvu“, če se je proti temu stanu prej hujško kmeta in oblastnemu . . . ! Zdaj je druga komanda: „Burja“ piha: „Ko so se višale plače drugim, ni se vprašalo, kje vzeti, ni se gledalo nauboštvo; čemu naj bi se to pri učiteljstvu godilo!“ Oti srečni „Sočanski“, kako zna spreobraziti, celo proti burji se znač držati . . . Pred gotovim časom bi ne bil misil, da za 'n mesec ali po dva, se bo za tabo jokala . . . ! „Sočanski“ pa bo le s tem imeniten in vrl, ker je to izvolila storiti — „Soča“. Kdo bi tega „Sočanskega“ in njegov spis sicer kaj vpoštaval? Pojte no, pojte!

Bankrotirani in falirani bandar bi bil, kakov smo vši drugi.

Srečni so tudi tisti mladeniči — 56 jih je menda in doma so iz Vrtojbe ter „ledih“ stanu. Ti so dika, upanje . . . Sem spada morda — ne morda — gotovo! še ta in oni, ki je tako srečen, da ima vso pamet, vso razsvetjenost, ves liberalizem in kalamanovo svobodomiseljnost. Mi in se v noben bandar, ne moremo v ta srečni krog! Kaj vse te izvoljene dušice tam čaka: povzdiganja, hvale, kadenja in — „pumpanja“ ne bo zmanjkal deset let . . . Potem pa, kaj za to . . . se jih „fardama“, kar naenkrat zgube vse, po čemur so prej dišali . . .

Vipavci imamo letos pičlo vina. Hotelo bi se, da bi iz vsakega litra mogli 5 l dobiti, kakor to dela baje nek prijatelj lastnika „Soče“. Pa kaj 5 l! Vsaj po 10—15 l naj bi je nastalo iz enega! Saj hodijo zdaj agenti iz domačih mest okoli, ponujajoč pod imenom pristnih domačih vin, lepo in prijetno tekočino, ki se ne da spoznati, našim krčmarjem za sramotno ceno 11 gl. Nekoji si takih vin nabavijo. Domaća pristna, s krvavim potom pridelana kapljica — ostane lepo doma pod reveževem streho.

Bankrotirani bandar vulgo Vipavski.

Politični razgled.

Državni zbor.

Državni zbor oziroma zbornica poslancev je imela tudi včeraj svojo sejo. Na dnevnem redu je bila razprava o proračunske provizorij. Začetkom je pa stavljal češki poslanec Švarc s tovariši nujni predlog, da se ustanovi posebne komisije v varstvo — maloletnih ter je zahteval, da začno takoj razpravljati o nujnosti tega predloga.

Predsednik dr. Fuchs ni hotel ugoditi tej zahteve, marveč je rekel, da bodo o tem razpravljati koncem seje.

Posl. Brzorad je sicer ugovarjal predsedniku ali zeman.

Začela je torej razprava o proračunske provizorij. Besedilo je dobil Čeh Šileny. Govoril je neprehnomu 4 ure in bi še ne nhal govoriti, da ne bi bila došla zbornici vest, da je umrl dr. Smolka.

Ko je namreč predsednik to zvedel, je prekinil sejo in je spregovoril v spomin dr. Smolki nekaj besedij.

Zatem je zaključil sejo. Danes zbornica zoper zboruje.

Delegacija.

Včeraj je imel svojo sejo proračunski odsek avstrijske delegacije. Pri tej priliki je rekel delegat dr. Kramar, da nima trozve nikakoga pomena za Avstrijo, ter da se Čehi prav malo brigajo za njo.

Trozve je samo v prilog Italiji in Nemčiji, isto tako se je izrazil delegat dr. Štramsky ter grajal politiko ministra za zunanjne reči nasproti Črnigori.

Oba sta pa prijela grofa Goluchovskega zaradi njegovega vtikanja v načnotranjo politiko. Nemški delegati so se seveda gorko zavzeli za obstoječo trozve, v kateri zrejo jedino rešitev naše države.

vest, da so levičarji in pa nemški nacijonali proti dr. Fuchs-ovemu predlogu.

Po tem takem je torej pokopana spravna akcija.

† Dr. France Smolka.

V Lvovu je umrl 4. t. m. popoldne ob 4½ uru veliki poljski patriot in politik dr. France Smolka v 89 letu svoje dobe. Dr. Smolka se je rodil v Kaluszi dn 5. novembra 1810. I. Svoje studije je dovršil na lvovskem vseučilišču. Dr. Smolka je bil zapleten v nek političnem proces. Zaradi veleizdaje je bil obsojen na smrt, a so ga pomilostili.

Leta 1848 je bil dr. Smolka voljen v prvi avstrijski parlament, kateremu je bil izvoljen za predsednika. Ko je bil parlament razpuščen, se je vrnil dr. Smolka iz Kromiriža v Lvov ter se je posvetil tam odvetništvu.

Dr. France Smolka se je postavil leta 1848 na čelo poljskemu gibanju in je pazil posebno na to, da niso Poljaki prestopili postavno do tečajnih ojnic. Leta 1861. je bil dr. Smolka zopet izvoljen v dežavni zbor, v katerem je ostal do 1891. Leta 1881. je bil izvoljen za predsednika zbornice poslancev ter je obdržal to dostojanstvo vseled ponovnih izvolitev do leta 1891.

Leta 1891 pa je obolel ter se je vseled tega odpovedal državnemu poslanstvu. Bil je pa imenovan od cesarja za dosmrtnega člena gospolske zboratev.

Leta 1893. mu je bila priznana od državnega zabora častna pokojnina letnih 7300 gld.

Dr. Smolka je bil očeten avtonomist, čutil se je poleg Poljaka tudi Slovana. Pekopali ga bodo na deželne stroške.

V znak visokega spoštovanja so postavili v državnem zboru njegov doprsni kip

Srbija.

Obsojeni radikale še niso pomilovani. Zato pa hudo vre po Srbiji. Poročila, ki dohajajo ministru za notranje reči od raznih prefektov, pravijo, da opazujejo po deželi čudno gibanje. Vsi prefekti priporočajo vladu, naj dela na to, da se zaprti radikale čim prej pomiloste.

Razkraluji Milanu prede huda, on si niti ne upa iz dežele. Pred nekim dnevi je obvestil grofa Zichyja v Magaslaku na zgornjem Ogrskem, da pride tja na veliki lov. Tega pa ni storil, najbrže iz strahu.

Domače in razne vesti.

Osebna vest. Dr. Karol Triller, odvetnik v Tolminu, se ne preseli v Gorico, temveč v Ljubljano. Tako poroča „Edinstvo“.

Imenovanje in premeščenje. Pravosodni minister je imenoval dosedanjega sodnega pristava v Ajdovščini g. Matijo Fabjana okrajnim sodnikom za Kobarid, kjer se otvoril s 1. januarjem l. 1900 novo okrajno sodišče.

Isti minister je premestil sodnega pristava g. Henrika Lasiča iz Tolmina v Ajdovščino. — Voditelj ministerstva za pouk in bogočastje je imenoval profesorja na trgovinski srednji šoli v Tridentu, g. E. Buchtlo, pravim učiteljem na trgovinskem oddelku tržaške pomorske akademije.

Priloga današnjemu listu. Danes smo priložili listu na ogled „Narod“, katerega pričemo izdajati z novim letom. Namenjen je širšim slojem našega naroda ter mu je radi tega prav nizka cena. Rojake prosimo, da ga širijo med goriškimi Slovenci ter mu pridobivajo naročnikov. Ljudstvu je treba cenega in zdravega berila.

Narodni koledar za leto 1900. namenjen našim naročnikom kot novoletno darilo, se tiska v naši tiskarni v 1400 iztisih. Obsegal bode razen koledarskih podatkov in raznega drobiža, povesti poučne in zabavne vsebine ter oglase slovenskih trgovcev in obrtnikov iz mesta in dežele. Trgovce in obrtnike prosimo, da nam čim preje prijavijo svoje oglase. Cela stran stane 5 gld., pol strani 2 gl. 50 in četrt strani 1 gl. 25.

Dopolnilna volitev. Vsled odstopa grofa Alfreda Coroninija je dopolnilna volitev za prvi volilni okraj veleposhestva v goriški deželni zbor razpisana na dan 3. januvarja 1900 v Gorici. Reklamacije glede volilnega imenika, objavljenega v včeranjem „Osservatore“, je vložiti na trž. namestništvo tekom 14 dni.

„Beseda“ za „Solski dom“ bode v nedeljo dne 10. decembra v dvorani „Slovenske Čitalnice“ v Gorici. Vspored: 1. „Domovini“, češki napev; pojmo možki zbor. 2. „Daj mi, dekle pušelje!“ (národná), harmoniziral in za koncert priredil Stanko Pirnat; pojmo možki, ženski in mešani zbor. 3. „Igra Píké“, saločna v enem dejanski, poslovenil Miroslav Vilhar. 4. „Po zimi iz šole“, uglašbil P. H. Sattner; pojmo možki zbor. 5. „Kdor se poslednji smeje“, gluma v enem dejanski, poslovenil Ivan Kalan. Vspored bode

zvrševalo čitalnično pevsko in igralno osebje. Začetek ob 7. uri in pol zvečer. Vstopina 30 kr. za osebo. — Sedeži na divanah: I. vrste po 80 kr., II. vrste po 60 kr., III. vrste po 50 kr., IV. vrste po 40 kr.; na stolih: V.-X. vrste po 20 kr. Listki za sedede bodo na prodaj na dan „Besede“ pri čitalničnem čuvaju in zvečer pri blagajnici. Čisti denarni dohodek se izroči „Šolskemu domu“. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi najljudneje.

Veselični ožbor.

Za loterijo „Šolskega domu“ so darovali: gospa Kopač iz solkanske ceste voščen Jezušek pod steklenem krogom; gospa Pavilna Schwarz, poštnega uradnika sovrača ročno zrealo v I.r. izdelanem okvirju; gospica Tonica Drušovka dva kipa iz maveča; g. fotograf Ant. Jerkič 25 razgledov naše domovine v vrednosti 30 gl.

Častita rodbina Bizjakova v Dornbergu je poslala sledenca darila: gospa in gospod osem steklenic finega rezlinga; gospica Mici Bizjakova stensko mapo za razglednice (l. r. d.); gospica Julija Bizjakova bogato s čipkami obrobljeno spodnje krilo (l. r. d.); gospica Rožica Bizjakova stensko blazinico za buceike (l. r. d.). Ob enem moramo omeniti s hvaležnostjo, da nam je ista čest rodbina obljudila še nekaj darov in da je č. gospa Bizjakova razprodala vse dopolnene srečke, da je poslala že po druge in da je vrhutega nabrada še znesek 8 gl. 60 kr., katerega so darovali: g. Karolina Esposito Port Said 5 gld., g. Franciška Križman 50 kr., g. Viktorija Mrevlje 1 gl., g. Viktorija Budin 60 kr., g. Ivana Šinigoj 50 kr., Jožeta Fischer 50 kr. in g. Frančiška Šinigoj 50 kr.

Č. gospa notarja Kavčiča je podarila fino steklenico s kozarcem in okrožnikom.

Za „Šolski dom“. — V teh za goriške Slovence toli britkih časih, v tem zdajjanem boju za osebne nazore in namere razveseli in žali čistega narodnjaka pogled na naš „Šolski dom“ in pa mladino, ki se dan na dan zbita v njem. Kar ga žali je pač to, da niti to sveto podjetje ni bilo dovolj vzvišeno, da ne bi bilo prišlo vsaj deloma v vrtinec tega ljutega viharja; kar ga pa mora veseliti je to, da vidi na drugi strani nekajeno navdušenje in dvojnati napor v prid in interes tega svetega podjetja.

Požrtovalni in za vse, kar je plemenito in krasno vneti rodoljubi so sklenili, neozirajo se na levo ne na desno, da predrij v nedeljo, 10. t. m., v prostorih gorische „Čitalnice“ koncert na korist „Šolskega domu“, in uverjeni smo, da vsako rodoljubno slovensko srečo pozdravi z radostjo to misel; ne dvomimo tudi, da se udeležijo Slovenci te veselice letos, kakor vselej, v polnem številu. Nadejamo se, da bode tekmovali vsakdo, naj misli politično tako ali tako v tem, da pokaže svoje čisto rodoljubje in svojo ljubezen do naše mladine, ki je naša prihodnost. Ni ga Slovenca med nam, kateremu bi bil ugasil domaći vihar iskrenja do te plemenite ideje „Šolskega domu“.

Tudi naše požrtovalne dame, na katere mora biti vsak Slovenec ponosen, predrij koncem decembra srečkanje v isti namen.

Ženski oddelek „Šolskega domu“ je namreč razposlal ob svojem času poziv in prošnjo do vseh rodoljubov, posebno pa do rodoljubkinj, naj bi skrbeli za primerne dobitke, katere razstavijo naše gospe v prostorih „Šolskega domu“ od 23.-28. dec., a sedaj je razposlal tudi srečke v nakup in razprodajo.

Na prvi poziv došlo je že do sedaj toliko dobitkov, da postajajo domaći prostori pretesni in da jih je treba že sedaj prenesti v „Šolski dom“, a poleg teh je pa še mnogo obljubljenih, ki se pridejo. Človeka mora razveseliti, ko vidi tako tekmovanje v vseh krogih naše milje domovine v ta plemeniti in krasni namen.

Od druge strani čujemo, da je tudi zanimanje za srečke, posebno na deželi, že sedaj prav živo. Posebno se odlikuje v tem oziru naša uzorna Bizjakova rodbina v Dornbergu. Ne le da so gospice Mici, Julija in Rožica Bizjak priredile krasna ročna dela ter jih že odposlate na pristojno mesto temveč njihova rodoljubna sreca ne mirujejo še, vidi se jim, da niso še dovolj storile za sveto stvar; z izredno in pohvalno vnetostjo skrbijo tudi za to, da se srečke razprodajo, in v kratkem času razprodale so res vse one, katere so jim bile poslane, ter pisale so že po druge. Ko bi našle le v vsakem večjem kraju tako marljivih posnemalk, bil bi vspeh letošnjega srečkanja popoln.

Rojakinje in rojaki! Bliza se božični čas, oni čas, ki polni vesolni svet z vzvišenimi čuti in ljubezni do svojih in do bližnjega. Mnogi misljijo že sedaj, kako bi iznenadili in razveselili bodisi svojo deco, bodisi svoje sorodnike in prijatelje z darovi, žeče jih sreče in blagoslova z nebes. Najnikd po tem ne pozabi, da nosi srečka, kupljena v tih i zavesti in prepričanju, da je v prid revni in siromaški našej šolski mladeži, sveti blagostov v sebi. Med darili, na menjenim in našim dragim, najnikj ne manjka teh srečk!

Deželno odborništvo dr. Tume. Deželni poslanci so izrekli dr. Tumi nezaupnico ter ga pozvali, da odloži deželno od-

borništvo, ki je zaupno mesto in volitev vanj zgoj zadaja klub poslancev. Mi smo aperalili na moštvo in značaj dr. Tume ter smo pridejali, da nam v parlamentarnem življenju ni znau enak slučaj. „Soča“ pa se vsega tega ne dotakne, ampak le kvasi na dolgo in široko o tem, da zavidamo dr. Tumi pošten zaslužek, da bi dr. Tuma bog vedel koliko zaslužil, ko bi sedel v pisarni dr. Stančič i. t. d.; napenja vse sile, da občinstvu prikrije resnico ter skuša zbuhati v njej misel, da preganjam dr. Tuma radi njegovega „narodnega delovanja“ in pa radi tega, ker se nekomu sline cede po deželnem odborniški placi“. — G. dr. Tuma, kdo Vam zavida zazlužek? S tem, da smo Vas opozarili za Vašo moralno dolžnost, se vendar še nismo zagrešili v omenjenem smislu! Sicer pa lahko sami uvidete, kako sila težko je stvarno polemirizati s „Sočo“.

Il Friuli Orientale. „Corriere di Gorizia“ naznana vsem svojim sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da v miru zaspri dne 14. t. m. in sicer najbrže za boleznično marasmus senilis. Naslednik v službi napadov na Slovence mu bode „Il Friuli Orientale“, ki bodo opravljala to delo vsak dan, a ne samo trikrat na teden, kadar je delal njegov prednik.

Železnica po soški dolini. Mi smo že omenili, da so prišli v Solkan državni inženirji, kjer se bavijo z napravo prvotnih načrtov za železnicu po soški dolini. Zdaj smo izvedeli, da so se nasili državni inženirji tudi v Kanalu, baveči se z jednakim delom. —

Po dosedanjih prvotnih načrtih bi tekla ta železница do Kanala tako-le: V Solkanu šla bi železница čez Sočo na njeno desno stran. Peljala bi pod sv. Sabotin, pod cerkvico sv. Ahacijja, čez Prelesje, Anhovo, Gorenje polje, Gorenje vas ter pri Kanalu prešla bi čez most zopet na lev Šočin breg.

Cena hrane za ujetnike. Za leto 1900 je določena cena hrane za ujetnike, ki morajo povrniti stroške za hrano in sicer za Gorico z 71 vinarji za vsakega ujetnika; za vse druge okraje pa z 109 vinarji na dan.

Izpred sodišča. Bucih Andrej Andrejev iz Vrha, 18 let star, je bil 4. t. m. pred tukajšnjim okrožnim sodiščem zaradi tatvine obsojen na 7 mesecev težke ječe.

Nesreča. Primožič Alojzij iz Pevme, 27 let star, je tako nesrečno padel z nabito puško v roki, da se je ista sprožila ter ga hudo ranila v stegno.

Nesrečno je padej iz gugalnice nek desetletni deček pri St. Florjanu. Zlomil si je nogi in se zdravil v tuk. bolnišnici.

Uboj. Ko so prihajali v pondeljek na vse zgodaj ljudje iz Furlanije se ozira žalostno po praznih prostorih ter je baje že sklenil, da se ne vrne več prihodnje leto v Celje. Celjski Slovenci pa pridno obiskujejo diletantske predstave v „Nar. domu“ ter vračajo na ta način Nemcem „šilo za milo“.

Za slovenske šole v Gorici došli so podpisani odbor od 16. do 30. nov. slediči doneski:

I. H. v Gorici za nov. . . . . 1—

Marinič Fr., župnik v Kojškem . . . . 10—

Štefančič Fr., vikar na Otlici . . . . 5—

Solkski rodoljubi nabrali v Moze-

tičevi gostilni 352

Konjedic R., trgov. v Gorici za okt. 1—

Jakončič Ant., uradnik in posestnik, za oktober . . . . . 1—

Bolé Josip na Reki v ime „Mlekarske zadruge“ v Planini v Cerkvem . . . . 5—

„Narodna tiskarna“ v Gorici ustavnov. 100—

Prof. I. Berbuč, na ráčun pokrovitelj-

nine še . . . . . 50—

Izkazano v „Gorici“ št. 25, 27. in 28. 13—

Jeronkov Fr. v Gorici za nov. . . . 1—

Skupaj 19052

V Gorici, 1. dec. 1899.

Odbor društva „Šolski dom“.

Listnica uredništva. Junius Brutus

v Gorici. — Vašim dopisom „Sedanji politični boj na Goriskem je kruhoborstvo“ se do celo strinjam, objaviti ga pa ne moremo, dokler nam ni znano vaše pravo ime.

Prosimo Vas, da se nam zaupate in boste uverjeni, da nam je uredniška tajnost —

sveta stvar.

Dopisniku iz Krasa: Nerabno. —

Gospod B. Š. Žal, za današnjo štev. pre-

pozno došlo. Prihodnje! Trgovec z de-

žele. Vam velja isto.

* 400 morilcev pred sodiščem.

V Sas-

ani v Italiji se bode pričel te dni ogromen proces.

400 oseb je obtoženih raznih ro-

parskih umorov.

Povabljenih je k obravnavi

2000 prič.

* Koliko pojé človek do

Bogato zaloge vseh lončarskih in porcelanastih izdelkov in steklenic ima

ANTON KOREN

v Gorici, v Gospoški ulici št. 4.

Velika izber:

kožnikov, skled, skledic, loncev in lončkov.

Vsakovrstne svetilnice za petrolej in olje.

Zaloga nožev, vilič in podstavkov.

Vsakovrstne šipe in zreala.

Reže in vklada šipe za okna.

Prireja po naročilu priproste ali ukusne okvirje za podobe in zreala.

Cene zmerne, postrežba točna.

Anton Kuštrin

v gospoški ulici št. 23. v hiši

g. dr. Lisjaka.

priporoča čestiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino raznih potrebščin n. pr.: kavo: Santos, San-domingo, Java, Cejlón, Portoriko in druge. Olja: Lincea, St. Angelo, Korfū, istersko in dalmatinsko. - Petrolj v zaboju. - Sladkor razne vrste. - Moko številko 0, 1, 2, 4, 5. - Več vrst rajža. - Miljske prve in druge vrste, namreč po $\frac{1}{2}$ kila in od 1 funta.

Razposilja blago na vse kraje. - Cena primerna. - Postrežba točna.

Andrej Čermel

na Kornju št. 10.

priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino vsakovrstnih potrebščin, kakor tudi vso vse vrst, iti, olje itd. Na razpolago pa tudi domačo shranino: Špek in salame in to, na drobno in debelo.

Cene zmerne, postrežba točna

Ivan Deljak

kovač in mehanik

v Gorici, Gledališka ulica 17.

upeljava luči „Aetilen“ po najnovejših sistemih kakor tudi vodovodov, pump itd. Izvršuje točno in solidno ter jamiči vsako delo, katero izvrši v najkrajšem času. Ima zalogu vseh h tez stroški spadajočih potrebščin.

Priporočen od vodstva „Šolskega doma“ radi dela tam izvršenega.

Priporočan se najtopleje slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

Se čestim nazajati p. n. občinstvu, da sem prezel gostilno

„Pri Janezu“

na Kornju

ter do točim izborna domača briska in vi-pavsko vino. Imam cena prenočišča in poljubno kuhinjsko postrežbo.

Priporočaje se v obližnjih obisk, se bilo žim vdan.

J. Munih.

Ed. Pavlin

v Gorici

v Nunske ulici št. 10

nasproti gostilne „Belega Zajca“ uvoja priporočiti preč, duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogu nagrobnih vencev vsake vrste, rož za cerkev, palm, šopkov za nove maše in poroke, voženih sveč, mrtvaških oblek, rakev vsake velikosti, zlatih črk, lesenih stajal za palme, zlatih loncev, svilnatih trakov vsake širjave in barv, črno rumenih, trobojnici bisernih vencov, papirja (manšete) za izdelovanje cvetlic.

Belega in črnega papirja in zlatih nog za vakte, zlata za opešanje.

Vse po najnižjih cenah.

Opozarjam tudi da tiskam črke na dežilo in sprejemam vse v to vrsto spadajoča dela.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

v

GORICI.

Prodaja naravne in pristne briske pridelke po zmernih cenah.

Zaloga pristnih briskih vin:

burgundeca, rizlinga, modre frankinje in druge

DESSERTNA VINA.

Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini št. 20.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in
črna vina iz vi-pavskih, furlan-skih, briskih,

dalmatinskih in
isterskih vino-
gradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnicu na vse kraje avstro-ugerske monarhije v sodih o 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uvere.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Ivan Katnik

gostilničar pri

Z A T E M K R I Ž U

Kapucinska ulica h. št. 2

Priporoča se slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi na mnogobrojen obisk — Toči pristna bela in črna vina, ter postrežje vsak čas prav z okusno pripravljenimi jednami

Trgovina z jedilnim blagom

G. F. Resberg v Gorici,

v Kapucinski ulici št. 11

ter podružnici na Kornu štev. 2

priporoča točle blago:

Sladkor — kava — riž — mast — popc — sreča — olje — škrob — ječmen — kavino primiso — moko — gris — drobne in debele otrube — turšica — zoh — sol — moko za pitanj — kis — žeplo — cement, bakreni vrtajjal itd.

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja na debelo ter pristnega črnega in belega vina.

C. kr. privilj kroji vsakateren razumljiv kroji oblike vsake mode. Dobivajo se

M. POVERAJ

trgovce na Travniku štev. 22 I nadstv.

Rogata zaloga vsake vrste blaga, go-tovalih oblek, perila in vseh spadajočih priprav za oblike vsakega stanu.

Novo blago došlo za spomladansko in letno sezono iz avstrijskih in angleških tovarn. Dolevajo se novi patentirani hlačniki na pasoh; ni treba več gumbov, tele hlačniki so tako pripravljenci.

Sprejemajo se naročila za izdelovanje oblek, tudi za dame iteje vrste po vsaka ter zahtevajoči modi.

Kdo nakupi pri meni blago mi je prosti dati delati kjer hoče, ker pri meni je delo nekaj draže, ker se šiva večinoma z rokami. Blago in izdelane oblike so takoj po ceni da ceneje ni mogoče zahtevati. Oblike za dečke od 3 do 10 let stanejo 1 gld. 50 kr.

TEODOR SLABANJA

srebrar

via Morelli 12 — GORICA — ulica Morelli 12

uljudno priporoča velečasti duhovščini svojo znano delavnico za izdelovanje cerkevnih posod in orodij iz srebra in medenine, najboljše kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni, da se ne boji konkurenco. Stare roči po-pravi, posrebi in pozlati v ognju. Izdeluje tudi v ognju pozlacene strelovode iz bakra po najboljših iznajlbah. Ilustrovani cenik franko in zastonj.

Da si pa morejo tudi bolj rene cerkev naročiti cerkevnega kovinskega blaga, olajšuje im to zgorej omenjeni s tem, da jim je pravljeno napravljati blaga, aka mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč, p. n. gospod naročenec sum lahko dolži

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

ZALOGA

vsakovrstnih šivalnih strojev

Fani Drašček

v Gorici

Stolna ulica št. 2. (v prodajalnici jestvin).

Prodaja stroje tudi na mesečne ali tedenske obroke.

Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi.

burgundeca, rizlinga, modre frankinje in druge

Ne boji se tekmovalja.

Špediejska poslovница

Gašpar Hvalič v Gorici

v ulici Morelli 12

se toplo priporoča Slovencem

v Gorici in na deželi

ima zapri voz za prevažanje pohištva.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijave, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, gornicice (Solv.) Cyril - Metodovo kavo in Cyril - Metodovo milo ter drugo v to stroku spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovca v Semeniški ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je „Trgovska obrtna združba“.

priporoča svoje izborne testenine kot makarone, fideline, vrvice in različne vloge za na juho velespoštovanemu občinstvu.

Prvi sijajni vspeh najnih izdelkov je ta, da se ni v našem okraju v treh letih toliko testenin zavijo, kot najnih v tem času kar jih izdelujeva. — Velespoštovana gospodinja! Sezite po tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavivajo, ki dosedaj o testenih se slišati niso hoteli. Najine testenine vdobe se v vseh boljših prodajalnicah jestvin; povsem zanesljivo najine pa so le one, ki se prodajajo v zavojih po $\frac{1}{2}$ kg. z najino firmo.

Trgovcem pošiljava cenik zastonj in franko.

Prva kranjska tovarna testenin

Žnidrišič & Valenčič

v Ilirske Bistrici

priporoča svoje izborne testenine kot makarone, fideline, vrvice in različne vloge za na juho velespoštovanemu občinstvu.

Prvi sijajni vspeh najnih izdelkov je ta, da se ni v našem okraju v treh letih toliko testenin zavijo, kot najnih v tem času kar jih izdelujeva. — Velespoštovana gospodinja! Sezite po tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavivajo, ki dosedaj o testenih se slišati niso hoteli. Najine testenine vdobe se v vseh boljših prodajalnicah jestvin; povsem zanesljivo najine pa so le one, ki se prodajajo v zavojih po $\frac{1}{2}$ kg. z najino firmo.

Trgovcem pošiljava cenik zastonj in franko.

„Narodna tiskarna“

v Gorici

ulica Vetturini štev. 9.

preskrbljena s povsem novimi črkami,

okraski in papirjem,

izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji konkurenco.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in papir, posetnice, razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice, poročnice, v elegantnih ter osmrtnice v zaželenih oblikah.

Začela je zalagati

vsakovrstne tiskovine za duhovnike, županstva in dr. urade.

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo hiš. št. 5. Podružnica konec Raštela hiš. št. 2.

Zaloga v ulici Morelli št. 12, v Gospoški ulici št. 7 v posojilnihi hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogu najboljšega štajerskega železa, železne, cinkaste, pocijnje in medene ploščevine, orodja za razne obrite in pohištva, štedilna ognjišča, peči, cevi in predpečnice, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolico